

**Hodnocení rigorózní práce
Mgr. Kristiny Rademacherové
„Počítačová kriminalita:
vybrané aspekty postihu v mezinárodním prostředí“**

Předložená rigorózní práce obsahuje 209 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, pěti základních kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury a dalších pramenů je skutečně mimořádně obsáhlý, zahrnuje i řadu zahraničních zdrojů a určitě je přiměřený zvolenému tématu práce. Práce je doplněna několika velmi pěkně a přehledně zpracovanými tabulkami a grafy. Po formální stránce předložená práce splňuje požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku rozhodně netradiční a současně bezesporu velmi náročnou, což je dáno jednak interdisciplinární povahou problematiky a její objektivní složitostí a jednak dynamickému vývoji v této oblasti. To klade nemalé nároky nejen na excerpci pramenného materiálu, ale především na vlastní zpracování. Metody, vědecké a odborné práce, které autorka při zpracování své práce zvolila, jsou zcela přiměřené tématu práce. Z důvodů shora uvedených je zpracování tématu bezesporu aktuální a rozhodně přínosné.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejprve věnuje vymezení základních pojmů, což je s ohledem na zaměření práce nezbytné. Přehledně je zpracována partie o vývoji počítačové kriminality, jakož i charakteristiky osoby pachatele a oběti zkoumaného negativního jevu. Správně je odpovídající pozornost věnována rovněž kriminogenním aspektům Internetu.

Další kapitola práce se zabývá regulativním působením práva, a zejména práva trestního, v tzv. kyberprostoru, což souvisí se složitou otázkou státní suverenity na straně jedné a globalizace negativních společenských jevů na straně druhé. Akceptovat lze názor na distanční, resp. transitivní povahu počítačových deliktů z hlediska zásady teritoriality trestních zákonů, jakož i uplatnění zásad aktivní a pasivní personality, ochrany a univerzality. Zajímavé je v této souvislosti pojednání o testu přiměřenosti při řešení pozitivních jurisdikčních konfliktů, omezujícím široké vymezování jurisdikce z hlediska zejména principu teritoriality.

V následující kapitole své práce se autorka věnuje počítačové kriminalitě jako formě organizované kriminality a terorismu. Pojem organizované kriminality je vymezen výstižně. Správně je charakterizován pojem zločinného spolčení, resp. organizované zločinecké skupiny. Zákonné znaky trestného činu podle § 361 tr. zák. jsou charakterizovány velmi dobře, jakož i spáchání činu ve prospěch takové skupiny. Výstižně jsou popsány základní formy využití kyberprostoru pro organizovaný zločin, resp. oblasti takového využití. Totéž lze říci o analýze problematiky terorismu, resp. kyberterorismu v globálním prostředí.

Předposlední kapitola práce je věnována problematice odhalování a vyšetřování počítačové kriminality v právním řádu České republiky. Autorka zde navazuje na svoji diplomovou práci. Souhlasit třeba s názorem na restriktivní pojmání neodkladných a neopakovatelných úkonů, jakož i s tím, že konzultant by neměl vykonávat úkony policejního orgánu. Možnost využití úředních záznamů je skutečně někdy sporná, byť v případě podaných vysvětlení zde je výslovná úprava. U operativně pátracích prostředků je otázkou, zda důkazním prostředky jsou samy tyto postupy nebo až protokol o nich sepsaný. Nepochybně správný je názor na nepřipustnost jakéhokoliv donucování podezřelého, resp. obviněného ke sdělení tzv. šifrovacího klíče k digitálním datům.

Poslední kapitola práce se pak zabývá mezinárodní spoluprací při odhalování a postihu počítačové kriminality. Analýza právní úpravy je provedena velmi pečlivě a podrobně. S hlubokou znalostí věci je zpracována i partie o relevantních mezinárodních smlouvách a dalších mezinárodních dokumentech se zaměřením zejména na Úmluvu o počítačové kriminalitě.

V závěru své práce autorka výstižně shrnuje základní poznatky a závěry, ke kterým ve své práci dospěla. Základní problém spatřuje v rigidním zdlouhavém procesu mezinárodní justiční spolupráce v rámci počítačové kriminality, což se projevuje ve snahách po jeho „neformálním“ obcházení.

Celkově lze předloženou rigorózní práci jednoznačně hodnotit jako mimořádně zdařilou. Autor prokázala velmi dobrou znalost zvolené problematiky, a to nejen pokud jde o samotnou normativní regulaci a relevantní judikaturu, ale rovněž pokud jde o dosavadní zpracování v odborné literatuře a v neposlední řadě o znalost problémů aplikační praxe. Kladem práce rovněž je práce s prameny, pečlivost a svědomitost zpracování, velmi pěkné vyjadřovací schopnosti autorky a zejména její samostatný, erudovaný, tvůrčí a kritický přístup ke zkoumané problematice. Vyzdvihnout třeba v neposlední řadě schopnost identifikovat problémy a schopnost syntetizace vlastních názorů na jejich řešení. Závěry, ke kterým autorka dospívá, jsou vyjádřeny jasně a výstižně.

Předložená práce po formální i po obsahové stránce nesporně splňuje veškeré požadavky na ni kladené a je rozhodně zcela způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by se autorka mohla zaměřit na otázku, zda současné možnosti specializovaných pracovišť PČR umožňují zajištěná data na nosičích informací dostatečně rychle analyzovat pro potřeby objasňování a vyšetřování trestných činů.

V Praze dne 22.3.2017

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent